

Ο περί Οργανωμένων Ταξιδίων, Διακοπών και Περιηγήσεων Νόμος του 1998, εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 51(Ι) του 1998

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ
ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙΑ, ΔΙΑΚΟΠΕΣ,
ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΣΥΝΑΦΗ ΘΕΜΑΤΑ**

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ Ι — ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Οργανωμένων Ταξιδίων, Διακοπών και Περιηγήσεων Νόμος του 1998. Συνοπτικός
τίτλος.

2. Στον παρόντα Νόμο εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια— Ερμηνεία.

«αδειούχος ασφαλιστής» σημαίνει το πρόσωπο το οποίο είναι εξουσιοδοτημένο δυνάμει των περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Νόμων του 1984 μέχρι 1990 να ασκεί ασφαλιστικές εργασίες του είδους που απαιτούνται από τις πρόνοιες του Νόμου αυτού. 72 του 1984
114 του 1989
166 του 1990.

«διαφημιστικό έντυπο» σημαίνει οποιοδήποτε διαφημιστικό έντυπο στο οποίο προσφέρονται προς πώληση οργανωμένα ταξίδια.

«διοργανωτής» σημαίνει το πρόσωπο το οποίο διοργανώνει οργανωμένα ταξίδια και τα πωλεί ή τα προσφέρει προς πώληση απευθείας ή μέσω πωλητή.

«Εντεταλμένη Υπηρεσία» σημαίνει την Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

«εξουσιοδοτημένος λειτουργός» σημαίνει λειτουργό της Εντεταλμένης Υπηρεσίας εξουσιοδοτημένο από τον Υπουργό για τους σκοπούς του Νόμου αυτού.

«καταναλωτής» σημαίνει—

(α) στον ορισμό της σύμβασης, το πρόσωπο που αγοράζει ή αναλαμβάνει να αγοράσει το οργανωμένο ταξίδι («ο κύριος συμβαλλόμενος») και

(β) οποιαδήποτε αλλού αναφέρεται σ' αυτό το Νόμο τον κύριο συμβαλλόμενο, κάθε πρόσωπο εξ ονόματος του οποίου ο κύριος συμβαλλόμενος αναλαμβάνει να αγοράσει το οργανωμένο ταξίδι («άλλοι δικαιούχοι») ή κάθε άλλο πρόσωπο στο οποίο ο κύριος συμβαλλόμενος ή οποιοσδήποτε από τους άλλους δικαιούχους εκχωρεί το οργανωμένο ταξίδι.

«οργανωμένο ταξίδι» έχει την έννοια που ορίζεται στο άρθρο 3.

«προσφορά» περιλαμβάνει και πρόσκληση για συναλλαγή μέσω διαφήμισης ή άλλου τρόπου και συναφείς εκφράσεις ερμηνεύονται ανάλογα.

«πωλητής» σημαίνει το πρόσωπο το οποίο πωλεί ή προσφέρει προς πώληση οργανωμένα ταξίδια που έχει προγραμματίσει ο διοργανωτής·

«σύμβαση» σημαίνει τη συμφωνία που συνδέει τον καταναλωτή με το διοργανωτή ή με τον πωλητή ή και με τους δύο ανάλογα με την περίπτωση·

«το άλλο πρόσωπο της σύμβασης» σημαίνει το διοργανωτή ή τον πωλητή ή και τους δύο ανάλογα με την περίπτωση·

«υποστατικά» περιλαμβάνει—

- (α) τόπο στον οποίο παρέχονται τουριστικές υπηρεσίες ή προσφέρονται προς πώληση οργανωμένα ταξίδια,
- (β) κατοικία εφόσον οποιοδήποτε μέρος αυτής χρησιμοποιείται για σκοπούς εργασιών που αφορούν οργανωμένα ταξίδια,
- (γ) τόπο στον οποίο αποθηκεύονται ή εκδίδονται οποιαδήποτε βιβλία, έγγραφα ή διαφημιστικά έντυπα που αφορούν οργανωμένα ταξίδια,

και για τους σκοπούς του όρου αυτού «τόπος» περιλαμβάνει μεταξύ άλλων όχημα, πλοίο ή αεροσκάφος·

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ — ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Έννοια οργανωμένου ταξιδιού.

3.—(1) Για τους σκοπούς του Νόμου αυτού «οργανωμένο ταξίδι» σημαίνει τον προκαθορισμένο συνδυασμό τουλάχιστο δύο από τα στοιχεία που αναφέρονται στο εδάφιο (2), εφόσον πωλείται ή προσφέρεται προς πώληση σε μια συνολική τιμή και όταν η διάρκεια της υπηρεσίας αυτής καλύπτει περίοδο μεγαλύτερη από είκοσι τέσσερις ώρες ή περιλαμβάνει διανυκτέρευση.

(2) Τα αναφερόμενα στο εδάφιο (1) στοιχεία είναι—

- (α) Μεταφορά,
- (β) διαμονή,
- (γ) άλλες τουριστικές υπηρεσίες μη συμπληρωματικές της μεταφοράς ή της διαμονής που αντιπροσωπεύουν σημαντικό τμήμα του οργανωμένου ταξιδιού.

(3) Η χωριστή τιμολόγηση των διάφορων στοιχείων ενός και του αυτού οργανωμένου ταξιδιού δεν καθιστά το ταξίδι αυτό ως μη οργανωμένο.

(4) Το γεγονός ότι ένας συνδυασμός έχει διευθετηθεί κατόπιν παράκλησης του καταναλωτή σύμφωνα με συγκεκριμένες οδηγίες του, διαφοροποιημένες ή όχι, δεν αποτελεί από μόνο του αιτία να θεωρείται ο συνδυασμός αυτός ως μη προκαθορισμένος.

Το ενημερωτικό υλικό να μην είναι παραπλανητικό.

4.—(1) Ο διοργανωτής ή ο πωλητής απαγορεύεται να προμηθεύει τον καταναλωτή με οποιοδήποτε ενημερωτικό υλικό αναφορικά με οργανωμένο ταξίδι, τη συνολική τιμή του οργανωμένου ταξιδιού ή με οποιοσδήποτε άλλους όρους που εφαρμόζονται στη σύμβαση, το οποίο περιέχει οποιαδήποτε ανακριβή σε ουσιαστικό βαθμό πληροφορία ή παραπλανητική πληροφορία ή πληροφορία που μπορεί να οδηγήσει σε παραπλάνηση.

(2) Παράβαση του πιο πάνω εδαφίου (1) υποχρεώνει το διοργανωτή ή τον πωλητή, ανάλογα με την περίπτωση, να αποζημιώσει τον καταναλωτή για οποιαδήποτε απώλεια ή ζημία που υφίσταται συνεπεία της παράβασης αυτής.

5.—(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3) πιο κάτω, ο διοργανωτής οφείλει να μη διανέμει, επιτρέπει ή ανέχεται τη διάθεσή για λογαριασμό του, προς οποιοδήποτε πιθανό καταναλωτή, διαφημιστικού έντυπου, εκτός αν αυτό αναφέρει κατά τρόπο ευανάγνωστο, κατανοητό και ακριβή τη συνολική τιμή, περιλαμβανομένων οποιωνδήποτε πρόσθετων χρεώσεων και επαρκείς πληροφορίες αναφορικά με όλα τα θέματα που καθορίζονται στον Πίνακα Ι αυτού του Νόμου:

Απαιτήσεις αναφορικά με διαφημιστικά έντυπα.

Πίνακας Ι.

Νοείται ότι η συνολική τιμή μπορεί να δίνεται σε ένθετο τιμοκατάλογο, ο οποίος θα συνοδεύει το διαφημιστικό έντυπο.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3) πιο κάτω, ο πωλητής οφείλει να μη διανέμει, επιτρέπει ή ανέχεται τη διάθεση προς οποιοδήποτε πιθανό καταναλωτή διαφημιστικού έντυπου, το οποίο γνωρίζει ή έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι δεν είναι σύμφωνο με τις απαιτήσεις του εδαφίου (1).

(3) Οι σχετικές με τα διαφημιστικά έντυπα διατάξεις του παρόντος Νόμου δεν εφαρμόζονται σε διαφημιστικά έντυπα που τέθηκαν σε κυκλοφορία πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Νόμου αυτού.

6.—(1) Τηρουμένων των διατάξεων των εδαφίων (2) και (3) πιο κάτω, οι λεπτομέρειες που περιλαμβάνονται στο διαφημιστικό έντυπο, είτε υποχρεωτικά σύμφωνα με το άρθρο 5(1) πιο πάνω είτε όχι, αποτελούν σιωπηρούς όρους για τους σκοπούς οποιασδήποτε σύμβασης που είναι σχετική με αυτές τις λεπτομέρειες.

Δεσμευτικότητα διαφημιστικού έντυπου.

(2) Το εδάφιο (1) πιο πάνω δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση όπου το διαφημιστικό έντυπο περιέχει σαφή δήλωση ότι δύνανται να γίνουν αλλαγές στις λεπτομέρειες που περιέχονται σ' αυτό προτού συναφθεί η σύμβαση και νοούμενου ότι οι αλλαγές αυτές θα διαβιβαστούν σαφώς στον καταναλωτή προτού συναφθεί σύμβαση.

(3) Το εδάφιο (1) του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζεται όταν ο καταναλωτής και το άλλο πρόσωπο της σύμβασης, συμφωνούν ότι οι λεπτομέρειες που περιέχονται στο διαφημιστικό έντυπο ή μερικές από αυτές τις λεπτομέρειες, εάν μεταβληθούν μετά τη σύναψη της σύμβασης, οι λεπτομέρειες αυτές δε θα αποτελούν μέρος της σύμβασης.

7. Πριν από τη σύναψη της σύμβασης, το άλλο πρόσωπο της σύμβασης οφείλει να προμηθεύσει τον πιθανό καταναλωτή γραπτώς ή με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο τρόπο με τις πληροφορίες που αναφέρονται πιο κάτω:

Παρεχόμενες πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

- (α) Γενικές πληροφορίες αναφορικά με τα διαβατήρια και τις θεωρήσεις διαβατηρίων που εφαρμόζονται για πολίτες ή κατοίκους της Κυπριακής Δημοκρατίας οι οποίοι αγοράζουν το οργανωμένο ταξίδι, περιλαμβανομένων και πληροφοριών σχετικά με το χρόνο που θα χρειαστεί ο καταναλωτής για να αποκτήσει το κατάλληλο διαβατήριο και θεώρηση διαβατηρίου·
- (β) πληροφορίες σχετικά με τις υγειονομικές απαιτήσεις για το ταξίδι και την παραμονή και
- (γ) πληροφορίες σχετικά με τις διευθετήσεις για την εξασφάλιση των χρημάτων που πληρώθηκαν και, όπου εφαρμόζεται, για τον επαναπατρισμό του καταναλωτή σε περίπτωση πτώχευσης ή αφερεγγυότητας του άλλου προσώπου της σύμβασης.

Έγκαιρη
παροχή
πληροφοριών.

8. Το άλλο πρόσωπο της σύμβασης οφείλει πριν από την έναρξη του ταξιδιού να προμηθεύει έγκαιρα τον καταναλωτή γραπτώς ή με κάποιο άλλο κατάλληλο υπό τις περιστάσεις τρόπο με τις πληροφορίες που αναφέρονται πιο κάτω:

- (α) Τις ώρες και τους τόπους των ενδιάμεσων σταθμών, τις συνδέσεις μεταφοράς και τις λεπτομέρειες της κατηγορίας της θέσης του ταξιδιώτη, όπως καμπίνα, κλίνη σε πλοίο, σε τρένο κλπ.,
- (β) το όνομα, τη διεύθυνση και το τηλέφωνο του αντιπροσώπου του άλλου προσώπου της σύμβασης στην περιοχή διαμονής του καταναλωτή, ή αν δεν υπάρχει τέτοιος αντιπρόσωπος, της τοπικής υπηρεσίας ή της αρχής ή του προσώπου στο οποίο θα δύναται να αποταθεί ο καταναλωτής για βοήθεια σε περίπτωση δυσκολιών, ή αν δεν υπάρχει τέτοιος αντιπρόσωπος ή τοπική υπηρεσία ή αρχή ή πρόσωπο, το τηλέφωνο ή τις άλλες πληροφορίες οι οποίες θα βοηθήσουν τον καταναλωτή να επικοινωνήσει με το άλλο πρόσωπο της σύμβασης κατά τη διάρκεια της διαμονής,
- (γ) στην περίπτωση που παιδί ηλικίας κάτω των 18 ετών, κατά την ημερομηνία έναρξης του ταξιδιού ή της διαμονής, ταξιδεύει ή διαμένει στο εξωτερικό χωρίς τον κηδεμόνα του, πρέπει να του παρέχονται τέτοιες πληροφορίες, ώστε να υπάρχει απευθείας επικοινωνία με το παιδί ή με το υπεύθυνο πρόσωπο στον τόπο όπου αυτό θα διαμένει,
- (δ) εκτός από την περίπτωση όπου σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης απαιτείται όπως ο καταναλωτής συνάψει ασφάλεια που να καλύπτει το κόστος τυχόν ακύρωσης του οργανωμένου ταξιδιού από τον καταναλωτή ή το κόστος βοήθειας, συμπεριλαμβανομένου και του επαναπατρισμού σε περίπτωση ατυχήματος ή ασθένειας, πρέπει να παρέχονται πληροφορίες σχετικές με την ασφάλεια που θα δύναται ο καταναλωτής να συνάψει, αν επιθυμεί, για να καλύψει τον κίνδυνο της επιβάρυνσης των πιο πάνω κόστων.

Περιεχόμενο
και τύπος
της σύμβασης.

Πίνακας II.

9.-(1) Το άλλο πρόσωπο της σύμβασης θα πρέπει να διασφαλίσει ότι-

- (α) Ανάλογα με τη φύση του οργανωμένου ταξιδιού που θα αγοραστεί, η σύμβαση θα πρέπει να περιέχει τουλάχιστο τα στοιχεία που αναφέρονται στον Πίνακα II αυτού του Νόμου
- (β) τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2) πιο κάτω, όλοι οι όροι της σύμβασης τίθενται γραπτώς ή με οποιοδήποτε άλλο καταληπτό και προσιτό στον καταναλωτή τρόπο και θα πρέπει να διαβιβάζονται στον καταναλωτή πριν από τη σύναψή της και
- (γ) αντίγραφο των όρων της σύμβασης που συνήφθη παρέχεται έγκαιρα στον καταναλωτή.

(2) Η παράγραφος (β) του εδαφίου (1) πιο πάνω δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου το χρονικό διάστημα μεταξύ της ώρας που ο καταναλωτής προσεγγίζει το άλλο πρόσωπο της σύμβασης με πρόθεση να συνάψει σύμβαση και της ώρας αναχώρησης σύμφωνα με την προτεινόμενη σύμβαση, είναι τόσο

μικρό ώστε είναι πρακτικά ανέφικτο για το άλλο πρόσωπο της σύμβασης να συμμορφωθεί με την παράγραφο (β).

(3) Οι διατάξεις του εδαφίου (1) αποτελούν σιωπηρό όρο της σύμβασης.

10.-(1) Σε κάθε σύμβαση υπάρχει σιωπηρός όρος ότι, στις περιπτώσεις όπου ο καταναλωτής για εύλογη αιτία αδυνατεί να ταξιδεύσει, αυτός δύναται να μεταβιβάσει την κράτησή του σε άτομο που ικανοποιεί όλους τους όρους που εφαρμόζονται στο οργανωμένο ταξίδι, νοουμένου ότι ο καταναλωτής θα ειδοποιήσει το άλλο πρόσωπο της σύμβασης εντός του χρονικού διαστήματος που δυνατό να καθορίσει το άλλο πρόσωπο της σύμβασης για το σκοπό αυτό στη σύμβαση ή στο διαφημιστικό έντυπο ή αν δεν καθοριστεί τέτοιο χρονικό διάστημα εντός λογικού χρονικού διαστήματος πριν από την ημερομηνία αναχώρησής του, ότι προτίθεται να προβεί σε μεταβίβαση.

Μεταβίβαση
κράτησεων.

(2) Όταν η μεταβίβαση γίνεται σύμφωνα με το σιωπηρό όρο που αναφέρεται στο εδάφιο (1) πιο πάνω, ο μεταβιβάζων και το πρόσωπο υπέρ του οποίου γίνεται η μεταβίβαση θα θεωρούνται αλληλεγγύως και κεχωρισμένως υπεύθυνοι προς το άλλο πρόσωπο της σύμβασης για την πληρωμή της τιμής του οργανωμένου ταξιδιού, ή αν μέρος της τιμής έχει ήδη πληρωθεί, για την τιμή του υπολοίπου και για οποιαδήποτε επιπρόσθετα έξοδα που θα δημιουργηθούν από αυτή τη μεταβίβαση.

11.-(1) Οποιοσδήποτε όρος σε σύμβαση που επιτρέπει την αναθεώρηση των τιμών όπως φαίνονται στη σύμβαση, θεωρείται άκυρος και ανενεργός εκτός αν η σύμβαση παρέχει τη δυνατότητα για αναθεώρηση τιμών, είτε προς τα πάνω είτε προς τα κάτω, και ικανοποιεί τους όρους που προνοούνται στο εδάφιο (2) πιο κάτω.

Αναθεώρηση
τιμής.

(2) Οι όροι που προνοούνται στο εδάφιο (1) πιο πάνω είναι ότι-

- (α) Η σύμβαση ορίζει επακριβώς τον τρόπο υπολογισμού της αναθεώρησης της τιμής και
- (β) η σύμβαση περιορίζει την αναθεώρηση της τιμής αποκλειστικά και μόνο αν υπάρχει αλλαγή στα πιο κάτω:
  - (i) στο κόστος μεταφοράς, περιλαμβανομένου του κόστους των καυσίμων·
  - (ii) στους φόρους και στα δικαιώματα που χρεώνονται για υπηρεσίες, όπως δικαιώματα προσγείωσης ή δικαιώματα φόρων αεροδρομίων ή λιμανιών· και
  - (iii) στις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν στο συγκεκριμένο οργανωμένο ταξίδι.

(3) Παρά την ύπαρξη οποιωνδήποτε όρων στη σύμβαση καμιά αύξηση της τιμής-

- (i) Δε δύναται να γίνει σε συγκεκριμένη περίοδο που να είναι μικρότερη από είκοσι ημέρες πριν από την ημερομηνία αναχώρησης· και
- (ii) ως προς συγκεκριμένο καταναλωτή που είναι δεσμευμένος ατομικά με σύμβαση, δε δύναται να επέλθει από μεταβολές που έχουν ως αποτέλεσμα αύξηση μέχρι 2% ή οποιοδήποτε μεγαλύτερο ποσοστό εφόσον ρητά αναφέρεται στη σύμβαση ότι τέτοιες αλλαγές δε θα υπολογίζονται στην τιμή.

Σημαντικές
αλλαγές σε
ουσιώδεις
όρους.

12. Σε κάθε σύμβαση υπάρχουν οι πιο κάτω σιωπηροί όροι:

- (α) Όταν ο διοργανωτής βρεθεί στην ανάγκη πριν από την αναχώρηση να αλλάξει σημαντικά ουσιώδεις όρους της σύμβασης (όπως η τιμή εφόσον επιτρέπεται από το άρθρο 11), οφείλει να ειδοποιήσει τον καταναλωτή το συντομότερο δυνατό για να του παρασχεθεί με τον τρόπο αυτό η δυνατότητα να πάρει τις ανάλογες αποφάσεις και συγκεκριμένα να αποσυρθεί από τη σύμβαση χωρίς καμιά συνέπεια ή να αποδεχθεί προσθήκη στη σύμβαση που να καθορίζει επακριβώς τις μεταβολές που έγιναν και τις επιπτώσεις τους στην τιμή και
- (β) ο καταναλωτής θα πρέπει να κοινοποιήσει στο διοργανωτή ή τον πωλητή την απόφασή του το συντομότερο δυνατό.

Απόσυρση
εκ μέρους του
καταναλωτή
δυνάμει του
άρθρου 12
και ακύρωση
από το
διοργανωτή.

13.-(1) Οι όροι που αναφέρονται στα εδάφια (2) και (3) πιο κάτω, εξυπακούονται σε κάθε σύμβαση και εφαρμόζονται όταν ο καταναλωτής αποσύρεται από τη σύμβαση σύμφωνα με όρο που εξυπακούεται σ' αυτή με βάση την παράγραφο (α) του άρθρου 12 ή όταν ο διοργανωτής, για οποιοδήποτε άλλο λόγο εκτός της υπαιτιότητας του καταναλωτή, ακυρώνει το οργανωμένο ταξίδι πριν από τη συμφωνημένη ημερομηνία αναχώρησης.

(2) Ο καταναλωτής έχει δικαίωμα σε-

- (α) Ένα άλλο οργανωμένο ταξίδι ίσης ή ανώτερης ποιότητας εάν το άλλο πρόσωπο της σύμβασης είναι σε θέση να του το προτείνει ή
- (β) ένα άλλο οργανωμένο ταξίδι χαμηλότερης ποιότητας εάν το άλλο πρόσωπο της σύμβασης είναι σε θέση να του το προτείνει και ο καταναλωτής το αποδέχεται και σε αντιστάθμισμα της διαφοράς μεταξύ της τιμής του οργανωμένου ταξιδιού που αγοράστηκε και του άλλου οργανωμένου ταξιδιού ο διοργανωτής καταβάλλει τη διαφορά ή
- (γ) επιστροφή, με την ακύρωση της σύμβασης, όλων των χρημάτων που πλήρωσε δυνάμει της σύμβασης.

(3) Ο καταναλωτής δικαιούται, σε κατάλληλη περίπτωση, να αποζημιωθεί από το διοργανωτή για μη εκτέλεση της σύμβασης εκτός αν-

- (α) Το οργανωμένο ταξίδι ακυρώνεται για το λόγο ότι δε συμπληρώθηκε ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός συμμετοχών στο οργανωμένο ταξίδι και ο καταναλωτής έχει πληροφορηθεί γραπτώς για την ακύρωση μέσα στα πλαίσια της περιόδου που ορίζεται στην περιγραφή του οργανωμένου ταξιδιού ή
- (β) το οργανωμένο ταξίδι ακυρώθηκε για λόγους ασυνήθιστων και απρόβλεπτων περιστάσεων πέραν του ελέγχου του προσώπου που επικαλείται την εξαίρεση και οι συνέπειες των περιστάσεων αυτών δεν θα μπορούσαν να αποφευχθούν ούτε και αν ακόμη καταβαλλόταν κάθε δυνατή φροντίδα και επιμέλεια.

(4) Οι υπεράριθμες κρατήσεις δε θα θεωρούνται ως περιστάσεις για τις οποίες ισχύουν οι πρόνοιες της παραγράφου (β) του εδαφίου (3) πιο πάνω.

Σημαντικό
μέρος των
υπηρεσιών
που δεν
παρασέθηκαν.

14.-(1) Οι όροι που αναφέρονται στα εδάφια (2) και (3) πιο κάτω εξυπακούονται σε κάθε σύμβαση και εφαρμόζονται όταν, μετά την αναχώρηση, ένα σημαντικό μέρος των υπηρεσιών που καλύπτονται από τη σύμβαση δεν παρέχονται ή ο διοργανωτής αντιλαμβάνεται ότι δεν είναι σε θέση να προμηθεύσει ένα σημαντικό μέρος των υπηρεσιών αυτών.

(2) Ο διοργανωτής θα πρέπει να προβεί σε κατάλληλες εναλλακτικές διευθετήσεις χωρίς να επιβαρύνει περισσότερο τον καταναλωτή για τη συνέχιση του οργανωμένου ταξιδιού και, όπου ενδείκνυται, να αποζημιώνει τον καταναλωτή με τη διαφορά των υπηρεσιών που παρέσχε στον καταναλωτή και αυτών που καλύπτει η σύμβαση.

(3) Στις περιπτώσεις όπου είναι αδύνατο για το διοργανωτή να προβεί στις διευθετήσεις όπως περιγράφονται στο εδάφιο (2) ή οι διευθετήσεις αυτές δεν είναι αποδεχτές από τον καταναλωτή για εύλογους λόγους, ο διοργανωτής οφείλει να παράσχει στον καταναλωτή ποιοτικά ισοδύναμη μεταφορά πίσω στο χώρο αναχώρησης ή σε κάποιο άλλο μέρος για το οποίο συμφωνεί ο καταναλωτής και, όπου ενδείκνυται, να αποζημιώσει τον καταναλωτή.

15.—(1) Το άλλο πρόσωπο της σύμβασης έχει ευθύνη έναντι του καταναλωτή για την προσήκουσα εκτέλεση των υποχρεώσεων που προνοούνται στη σύμβαση άσχετα αν αυτές οι υποχρεώσεις θα εκτελεστούν από το άλλο πρόσωπο της σύμβασης ή από κάποιο άλλο προμηθευτή υπηρεσιών, αλλά αυτό δεν επηρεάζει οποιοδήποτε ένδικο μέσο ή δικαίωμα αγωγής το οποίο το άλλο πρόσωπο της σύμβασης δυνατό να έχει εναντίον του προμηθευτή των υπηρεσιών αυτών.

Ευθύνη του άλλου προσώπου της σύμβασης για προσήκουσα εκτέλεση συμβατικών υποχρεώσεων.

(2) Το άλλο πρόσωπο της σύμβασης έχει ευθύνη έναντι του καταναλωτή για οποιαδήποτε ζημία που προκαλείται στον καταναλωτή από τη μη εκτέλεση της σύμβασης, ή τη μη προσήκουσα εκτέλεση της σύμβασης, εκτός αν η μη εκτέλεση ή μη προσήκουσα εκτέλεση της σύμβασης δεν οφείλεται ούτε στο άλλο πρόσωπο της σύμβασης ούτε σε άλλο προμηθευτή υπηρεσιών, για το λόγο ότι η παράλειψη εκτέλεσης της σύμβασης—

- (α) Καταλογίζεται στον καταναλωτή ή
- (β) καταλογίζεται σε τρίτο πρόσωπο που δε συνδέεται με την παροχή υπηρεσιών που προνοούνται στη σύμβαση και είναι απρόβλεπτες και αναπόφευκτες ή
- (γ) οφείλεται σε ασυνήθιστες και απρόβλεπτες περιστάσεις πέρα από τον έλεγχο του προσώπου που επικαλείται αυτή την εξαίρεση από την ευθύνη, οι συνέπειες των οποίων δε θα μπορούσαν να αποφευχθούν έστω και με την καταβολή κάθε δυνατής επιμέλειας και φροντίδας ή
- (δ) οφείλεται σε γεγονός το οποίο το άλλο πρόσωπο της σύμβασης ή ο προμηθευτής υπηρεσιών δε θα μπορούσαν να προβλέψουν ή να προλάβουν έστω και αν είχε καταβληθεί κάθε δυνατή επιμέλεια και φροντίδα.

(3) Σε περίπτωση ζημίας προερχόμενης από τη μη εκτέλεση ή τη μη προσήκουσα εκτέλεση των υπηρεσιών που προβλέπονται από το οργανωμένο ταξίδι, η σύμβαση δύναται να περιέχει πρόνοια για περιορισμό της αποζημίωσης σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις που διέπουν τέτοιες υπηρεσίες.

(4) Σε περίπτωση ζημίας, εκτός από προσωπικό τραυματισμό, που είναι αποτέλεσμα της μη εκτέλεσης ή της μη προσήκουσας εκτέλεσης των υπηρεσιών που προβλέπονται από το οργανωμένο ταξίδι, η σύμβαση μπορεί να περιλαμβάνει όρο που να περιορίζει το ποσό της αποζημίωσης που θα πληρωθεί στον καταναλωτή, νοουμένου ότι αυτός ο περιορισμός είναι λογικός.

(5) Άνευ επηρεασμού των διατάξεων των εδαφίων (3) και (4) πιο πάνω, η ευθύνη που προνοείται από τα εδάφια (1) και (2) πιο πάνω δε δύναται να αποκλειστεί με οποιοδήποτε όρο της σύμβασης.

(6) Οι όροι που αναφέρονται στα εδάφια (7) και (8) πιο κάτω είναι σιωπηροί σε κάθε σύμβαση.

(7) Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους (β), (γ) και (δ) του εδαφίου (2) πιο πάνω το άλλο πρόσωπο της σύμβασης οφείλει να δώσει έγκαιρη βοήθεια στον καταναλωτή που αντιμετωπίζει δυσκολία.

(8) Αν ο καταναλωτής παραπονεθεί για κάποιο ελάττωμα στην εκτέλεση της σύμβασης, το άλλο πρόσωπο της σύμβασης ή, αν υπάρχει, ο τοπικός αντιπρόσωπός του, οφείλει να ενεργήσει έγκαιρα ώστε να βρεθούν οι κατάλληλες λύσεις.

(9) Η σύμβαση πρέπει να περιέχει πρόνοια σύμφωνα με την οποία να πληροφορείται ο καταναλωτής με τρόπο σαφή και κατανοητό ότι, απαραίτητη προϋπόθεση για τη διεκδίκηση οποιασδήποτε αποζημίωσης είναι η υποχρέωσή του να επικοινωνεί με την πρώτη ευκαιρία, γραπτώς ή με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο τρόπο, με τον προμηθευτή των υπό αναφορά υπηρεσιών ή με το άλλο πρόσωπο της σύμβασης για κάθε πρόβλημα που περιέχεται στην αντίληψή του στον τόπο προμήθειας των υπό αναφορά υπηρεσιών.

Εξασφάλιση
σε περίπτωση
πτώχευσης ή
αφερεγγυό-
τητας.

16.-(1) Το άλλο πρόσωπο της σύμβασης οφείλει ανά πάσα στιγμή να είναι σε θέση να παρέχει αποδείξεις εξασφάλισης για την επιστροφή των χρημάτων που έχουν πληρωθεί από τον καταναλωτή και για τον επαναπατρισμό του τελευταίου σε περίπτωση πτώχευσης ή αφερεγγυότητάς του.

(2) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του εδαφίου (1), το άλλο πρόσωπο της σύμβασης οφείλει κατ' ελάχιστο να διασφαλίζει ότι υπάρχει σε ισχύ μια τουλάχιστον από τις διευθετήσεις που περιγράφονται στα άρθρα 17 και 18.

(3) Για τους σκοπούς των άρθρων 17 και 18, η σύμβαση θεωρείται ότι έχει πλήρως εκτελεστεί αν το οργανωμένο ταξίδι ή, αναλόγως των περιστάσεων, το μέρος του οργανωμένου ταξιδιού έχει ολοκληρωθεί, ανεξάρτητα αν το άλλο πρόσωπο της σύμβασης δεν έχει προσηκόντως εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του κατά την έννοια του άρθρου 15.

Ασφάλεια.

17.-(1) Το άλλο πρόσωπο της σύμβασης οφείλει αν έτσι επιλέξει σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16(2) να συνάψει ασφάλεια που να καλύπτεται από ένα ή περισσότερα κατάλληλα ασφαλιστικά συμβόλαια με αδειούχο ασφαλιστή. Σύμφωνα με την ασφάλεια αυτή ο αδειούχος ασφαλιστής, δεσμεύεται να αποζημιώνει τους καταναλωτές, που είναι τα ασφαλιζόμενα μέρη, έναντι της απώλειας χρημάτων που έχουν πληρώσει στα πλαίσια συμβάσεων για οργανωμένα ταξίδια σε περίπτωση πτώχευσης ή αφερεγγυότητας του άλλου προσώπου της σύμβασης.

(2) Το άλλο πρόσωπο της σύμβασης οφείλει να διασφαλίσει ότι αποτελεί όρο κάθε σύμβασης με τον καταναλωτή ότι ο καταναλωτής αποκομίζει το όφελος του συμβολαίου του τύπου που αναφέρεται στο εδάφιο (1) πιο πάνω σε περίπτωση πτώχευσης ή αφερεγγυότητάς του.

(3) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ο όρος—

“κατάλληλο ασφαλιστικό συμβόλαιο” σημαίνει συμβόλαιο το οποίο δεν περιέχει όρο σύμφωνα με τον οποίο δε δημιουργείται ευθύνη δύναμει του συμβολαίου ή η ευθύνη η οποία δημιουργείται βάσει του συμβολαίου παύει να ισχύει στις περιπτώσεις όπου—

- (α) Συγκεκριμένο γεγονός λαμβάνει χώρα ή δε λαμβάνει χώρα μετά τη γενεσιουργό αιτία αγωγίμου δικαιώματος για αποζημίωση βάσει του συμβολαίου·
- (β) ο κάτοχος του ασφαλιστηρίου εγγράφου δεν καταβάλλει τις υποχρεώσεις του που πηγάζουν δύναμει αυτού ή άλλων ασφαλιστικών συμβολαίων· ή
- (γ) ο κάτοχος του ασφαλιστηρίου εγγράφου δεν τηρεί συγκεκριμένα μητρώα ή δεν παρέχει στον ασφαλιστή πληροφορίες από αυτά.

18.—(1) Το άλλο πρόσωπο της σύμβασης οφείλει, αν έτσι επιλέξει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16(2) να συνάψει σύμβαση παροχής εγγύησης με χρηματοοικονομικό οργανισμό ή ασφαλιστική εταιρεία που λειτουργεί με βάση τους εκάστοτε ισχύοντες νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Σύμφωνα με τη σύμβαση αυτή, ο χρηματοοικονομικός οργανισμός ή η ασφαλιστική εταιρεία δεσμεύεται να καταβάλει στο εγκεκριμένο σώμα, του οποίου το άλλο πρόσωπο της σύμβασης είναι μέλος, το ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με το εδάφιο (3) σε περίπτωση πτώχευσης ή αφερεγγυότητας του άλλου προσώπου της σύμβασης.

Εξασφάλιση
εγγύησης.

(2) Οποιαδήποτε εγγύηση που συνάπτεται σύμφωνα με το εδάφιο (1) δεν επιτρέπεται να ορίζεται ότι ισχύει για περίοδο που υπερβαίνει τους είκοσι τέσσερις μήνες.

(3) Το ποσό που αναφέρεται στο εδάφιο (1) πρέπει να είναι τέτοιο ώστε λογικά να αναμένεται ότι μπορεί να καλύψει όλα τα χρήματα που έχουν πληρώσει οι καταναλωτές με βάση τις συμβάσεις για τα σχετικά οργανωμένα ταξίδια τα οποία δεν έχουν εκτελεστεί πλήρως και σε καμιά περίπτωση το ποσό αυτό δεν πρέπει να είναι μικρότερο από το ελάχιστο ποσό όπως αυτό υπολογίζεται με βάση το εδάφιο (4).

(4) Το ελάχιστο ποσό που αναφέρεται στο εδάφιο (3) θα είναι ποσό που αντιπροσωπεύει—

- (α) Το 20% ή περισσότερο όλων των πληρωμών που το άλλο πρόσωπο της σύμβασης εισέπραξε σύμφωνα με τις συμβάσεις για τα σχετικά οργανωμένα ταξίδια για την περίοδο των αμέσως προηγούμενων δώδεκα μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος της εγγύησης που αναφέρεται στο εδάφιο (1)· ή
- (β) το μέγιστο ποσό όλων των πληρωμών που το άλλο πρόσωπο της σύμβασης αναμένει ότι ανά πάσα στιγμή θα έχει στην κατοχή του, σχετικά με συμβάσεις που δεν έχουν πλήρως εκτελεστεί,

οποιοδήποτε ποσό είναι το μεγαλύτερο.

(5) Πριν τεθεί σε ισχύ η εγγύηση σύμφωνα με το εδάφιο (1), το άλλο πρόσωπο της σύμβασης οφείλει να πληροφορήσει το εγκεκριμένο σώμα για το ελάχιστο

ποσό που προτείνει για τους σκοπούς των εδαφίων (3) και (4) και να υποβάλει όλα τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία και είναι καθήκον του εγκεκριμένου σώματος να μελετήσει κατά πόσο το ποσό αυτό είναι επαρκές για τους σκοπούς που αναφέρονται στο εδάφιο (3) και αν πιστεύει ότι αυτό δε συμβαίνει, τότε είναι καθήκον του εγκεκριμένου σώματος να πληροφορήσει αναλόγως το άλλο πρόσωπο της σύμβασης και επίσης να το πληροφορήσει για το ύψος του ποσού που πιστεύει το εγκεκριμένο σώμα ότι θα είναι αρκετό για τους σκοπούς αυτούς.

(6) Όταν το εγκεκριμένο σώμα πληροφορήσει το άλλο πρόσωπο της σύμβασης για κάποιο ποσό σύμφωνα με το εδάφιο (5), τότε το ελάχιστο ποσό που θα θεωρηθεί για τους σκοπούς των εδαφίων (3) και (4), θα είναι το ποσό αυτό.

(7) Σε περίπτωση που το διαθέσιμο ποσό της εγγύησης δεν επαρκεί για την πλήρη ικανοποίηση των απαιτήσεων των καταναλωτών, η ικανοποίηση των καταναλωτών αυτών θα γίνεται κατ' αναλογία του ποσού των απαιτήσεών τους.

(8) Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού "εγκεκριμένο σώμα" σημαίνει οποιοδήποτε σύνδεσμο, σύλλογο ή σωματείο διοργανωτών ταξιδιών, πωλητών και ταξιδιωτικών πρακτόρων το οποίο έχει συσταθεί, εγγραφεί και λειτουργεί δυνάμει των Νόμων της Κυπριακής Δημοκρατίας και το οποίο έχει εγκριθεί από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ—ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

19.—(1) Πρόσωπο το οποίο παραβαίνει οποιαδήποτε από τις διατάξεις—

- (α) Του άρθρου 4
- (β) του άρθρου 5(1) και 5(2)
- (γ) του άρθρου 7
- (δ) του άρθρου 8
- (ε) του άρθρου 9(1)
- (στ) του άρθρου 16(1) και 16(2),

τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου, διαπράττει αδίκημα και υπόκειται, σε περίπτωση καταδίκης του, σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις χίλιες λίρες.

(2) Σε περίπτωση όμως δεύτερης ή μεταγενέστερης καταδίκης, το δικαστήριο δύναται επιπρόσθετα προς την ποινή που προβλέπεται στο εδάφιο (1), σε κατάλληλες περιπτώσεις, να διατάξει την αναστολή των εργασιών της επιχείρησης υπό όρους που θα καθορίσει στο διάταγμά του:

Νοείται ότι στην περίπτωση παράβασης του άρθρου 16(1) και 16(2) η ποινή της αναστολής των εργασιών της επιχείρησης είναι δυνατό να επιβληθεί χωρής να υπάρχει προηγούμενη καταδίκη.

20. Όταν αδίκημα το οποίο έχει διαπραχθεί από νομικό πρόσωπο, δυνάμει οποιασδήποτε από τις διατάξεις του άρθρου 19-του παρόντος Νόμου, αποδεικνύεται ότι έχει διαπραχθεί με τη συγκατάθεση ή την ανοχή, ή ότι οφείλεται σε αμέλεια, οποιοσδήποτε διευθύνοντας συμβούλου, διευθυντή, γραμματέα ή άλλου παρόμοιου αξιωματούχου του νομικού προσώπου, ή οποιοσδήποτε προσώπου το οποίο εμφανιζόταν ότι ενεργεί με οποιαδήποτε τέτοια ιδιότητα, το πρόσωπο αυτό καθώς και το νομικό πρόσωπο είναι ένοχο του αδικήματος

Αδικήματα
και ποινές.

Ποινική
ευθύνη
αξιωματούχων
νομικών
προσώπων.

τούτου και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται στις ποινές που προβλέπει ο παρών Νόμος για το συγκεκριμένο αδίκημα.

21. Όταν η διάπραξη οποιουδήποτε αδικήματος δυνάμει οποιασδήποτε από τις διατάξεις του άρθρου 19 του παρόντος Νόμου από οποιοδήποτε πρόσωπο οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη ενός άλλου προσώπου κατά την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητάς του, το άλλο πρόσωπο είναι ένοχο αδικήματος και μπορεί δυνάμει του παρόντος άρθρου να διωχθεί ποινικά και να καταδικασθεί για το αδίκημα αυτό ανεξάρτητα αν ασκήθηκε ή μη ποινική δίωξη εναντίον του πρώτου αναφερόμενου προσώπου.

Αδικήματα λόγω υπαιτιότητας άλλου προσώπου.

22. Ποινική δίωξη για αδίκημα δυνάμει οποιασδήποτε από τις διατάξεις του άρθρου 19 του παρόντος Νόμου δε δύναται να ασκηθεί μετά την πάροδο τριών ετών από τη διάπραξη του αδικήματος ή ενός έτους από την ανακάλυψή του από την αρμόδια κατηγορούσα αρχή, οποιοδήποτε από αυτά ήθελε επισυμβεί νωρίτερα.

Παραγραφή.

ΜΕΡΟΣ IV—ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΕΙΣ

23.—(1) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος άρθρου, σε ποινική διαδικασία εναντίον προσώπου για αδίκημα δυνάμει οποιασδήποτε από τις διατάξεις του άρθρου 19 θα αποτελεί υπεράσπιση αν το εν λόγω πρόσωπο αποδείξει ότι έλαβε όλα τα λογικά μέτρα και κατέβαλε κάθε προσήκουσα επιμέλεια για να αποφύγει τη διάπραξη του αδικήματος.

Επίδειξη επιμέλειας.

(2) Όταν, σε οποιαδήποτε ποινική διαδικασία εναντίον προσώπου για τέτοιο αδίκημα, η υπεράσπιση που προνοείται από το εδάφιο (1) πιο πάνω περιέχει ισχυρισμό ότι η διάπραξη του αδικήματος—

(α) Οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη άλλου προσώπου· ή

(β) βασίστηκε σε πληροφορία που δόθηκε από κάποιο άλλο πρόσωπο,

το πρόσωπο αυτό δε δικαιούται χωρίς την άδεια του δικαστηρίου να επικαλεστεί αυτή την υπεράσπιση εκτός αν γνωστοποιήσει αυτή την πρόθεσή του για υπεράσπιση στην κατηγορούσα αρχή τουλάχιστον επτά μέρες πριν από την ακρόαση της υπόθεσης.

(3) Η γνωστοποίηση δυνάμει του εδαφίου (2) πιο πάνω θα πρέπει να περιέχει πληροφορίες για την αναγνώριση ή που να βοηθούν στην αναγνώριση του προσώπου που έχει προβεί στην πράξη ή στην παράλειψη ή που έδωσε την πληροφορία, όπως αυτές είναι γνωστές κατά τη στιγμή της γνωστοποίησης.

(4) Ο κατηγορούμενος δε δικαιούται να κάνει χρήση της υπεράσπισης που αναφέρεται στο εδάφιο (1) πιο πάνω για το λόγο ότι βασίστηκε σε πληροφορίες που του δόθηκαν από άλλο πρόσωπο, εκτός αν αποδείξει ότι ήταν υπό τις περιστάσεις λογικό να βασιστεί στις πληροφορίες αυτές λαμβάνοντας ειδικά υπόψη—

(α) Τα μέτρα τα οποία έλαβε και εκείνα που λογικά θα μπορούσε να είχε λάβει για να επαληθεύσει την πληροφορία· και

(β) το κατά πόσο είχε οποιοδήποτε λόγο να αμφισβητήσει την πληροφορία.

Καλόπιστη δημοσίευση κ.λ.π. διαφημιστικού εντύπου.

24. Σε ποινική διαδικασία για αδίκημα δυνάμει του άρθρου 21 το οποίο διαπράττεται κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 5 με τη δημοσίευση, διάθεση ή προμήθεια διαφημιστικού εντύπου, αποτελεί υπεράσπιση για τον κατηγορούμενο αν αποδείξει ότι είναι πρόσωπο που κατ' επάγγελμα δημοσιεύει ή διευθετεί τη δημοσίευση διαφημίσεων ή αγγελιών και ότι παρέλαβε το διαφημιστικό έντυπο για δημοσίευση κατά τη διάρκεια της συνήθους άσκησης του επαγγέλματός του και ότι δε γνώριζε και ούτε είχε λόγο να υποπτεύεται ότι η δημοσίευσή της θα συνιστούσε αδίκημα δυνάμει του παρόντος Νόμου.

Καλόπιστη ενέργεια ή πράξη υπαλλήλου.

25. Σε ποινική διαδικασία για αδίκημα δυνάμει του παρόντος Νόμου αποτελεί υπεράσπιση για τον κατηγορούμενο αν αποδείξει ότι κατά τη διάπραξη του αδικήματος ήταν υπάλληλος και ενήργησε καλόπιστα υπακούοντας σε νόμιμες οδηγίες ή εντολές του εργοδότη του.

ΜΕΡΟΣ V—ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Εξουσιοδότηση λειτουργών.

26. Ο Υπουργός δύναται, με γνωστοποίησή του δημοσιευόμενη στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να εξουσιοδοτήσει κατάλληλο πρόσωπο ή πρόσωπα της Εντεταλμένης Υπηρεσίας για να ενεργούν ως εξουσιοδοτημένοι λειτουργοί στην εφαρμογή του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών.

Εξουσία για εξασφάλιση υπηρεσιών.

27. Ο εξουσιοδοτημένος λειτουργός έχει εξουσία να εξασφαλίζει την παροχή υπηρεσιών, καταλυμάτων ή διευκολύνσεων ως ήθελε κρίνει σκόπιμο για να διαπιστώσει κατά πόσο παραβιάζονται ή όχι οι διατάξεις του παρόντος Νόμου ή των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών.

Εξουσίες εξουσιοδοτημένων λειτουργών.

28.—(1) Σε περίπτωση κατά την οποία εξουσιοδοτημένος λειτουργός έχει εύλογες υποψίες ότι έχει διαπραχθεί αδίκημα κατά παράβαση του παρόντος Νόμου δύναται—

- (α) Να ζητήσει από πρόσωπο, που εύλογα πιστεύει ότι είναι αναμειγμένο στην οργάνωση ή πώληση οργανωμένων ταξιδιών, να προσκομίσει οποιοδήποτε βιβλίο ή έγγραφο σχετικό με τη δραστηριότητά του και να κρατήσει αντίγραφο ή αντίγραφο οποιασδήποτε καταχώρησης· ή
- (β) να ζητήσει από το πρόσωπο αυτό να προσκομίσει εγγράφως οποιεσδήποτε πληροφορίες οι οποίες είναι αποθηκευμένες σε ηλεκτρονικό υπολογιστή και να κρατήσει αντίγραφο για σκοπούς διαπίστωσης τυχόν διάπραξης τέτοιου αδικήματος.

(2) Εξουσιοδοτημένος λειτουργός δύναται να επιθεωρήσει οτιδήποτε σχετικό με την οργάνωση ή πώληση οργανωμένων ταξιδιών για σκοπούς διαπίστωσης τυχόν διάπραξης τέτοιου αδικήματος.

(3) Εξουσιοδοτημένος λειτουργός δύναται να κατάσχει και κατακρατήσει οποιοδήποτε έγγραφο ή άλλο υλικό το οποίο εύλογα πιστεύει ότι δύναται να χρησιμοποιηθεί ως αποδεικτικό στοιχείο σε οποιαδήποτε διαδικασία για αδίκημα διαπραττόμενο κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(4) Εξουσιοδοτημένος λειτουργός που θα κατάσχει οποιοδήποτε έγγραφο ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο δυνάμει του εδαφίου (3) πιο πάνω, οφείλει να ειδοποιήσει το πρόσωπο από το οποίο αυτό κατάσχεται.

(5) Εξουσιοδοτημένος λειτουργός δύναται να ασκήσει τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του παρόντος άρθρου σε οποιαδήποτε υπό τις περιστάσεις λογική μέρα ή ώρα, νοουμένου ότι σε κάθε περίπτωση ο λειτουργός οφείλει να παρουσιάσει το πιστοποιητικό της εξουσιοδότησής του για το σκοπό αυτό.

(6) Εξουσιοδοτημένος λειτουργός δύναται να εισέλθει σ' οποιοδήποτε υποστατικό για σκοπούς διαπίστωσης τυχόν διάπραξης οποιοδήποτε αδικήματος κατά παράβαση του παρόντος Νόμου σε οποιαδήποτε υπό τις περιστάσεις λογική μέρα ή ώρα αφού παρουσιάσει το πιστοποιητικό της εξουσιοδότησής του για το σκοπό αυτό.

(7) Εξουσιοδοτημένος λειτουργός δύναται να ζητήσει από τον αδειούχο ασφαλιστή ή το εγκεκριμένο σώμα ή το άλλο πρόσωπο της σύμβασης να προσκομίσει οποιοδήποτε βιβλίο ή έγγραφο για να διαπιστώσει αν έχουν τηρηθεί οι πρόνοιες του άρθρου 16.

29. Δικαστής Επαρχιακού Δικαστηρίου δύναται να εκδώσει ένταλμα έρευνας για σκοπούς εφαρμογής του παρόντος Νόμου δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 27 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου.

Εκδοση εντάλματος έρευνας.
Κεφ. 155.

93 του 1972
2 του 1975
12 του 1975
41 του 1978
162 του 1989
142 του 1991
9 του 1992
10(Ι) του 1996
89(Ι) του 1997.

30. Εξουσιοδοτημένος λειτουργός που εισέρχεται σε υποστατικά με ένταλμα δυνάμει του άρθρου 29 μπορεί να έχει μαζί του και τα άλλα πρόσωπα ή τον εξοπλισμό που αυτός θα θεωρούσε απαραίτητα· όταν εγκαταλείπει τα υποστατικά στα οποία έχει εισέλθει με ένταλμα ο εξουσιοδοτημένος λειτουργός οφείλει, αν τα υποστατικά είναι κενά κατοχής ή αν ο κάτοχος αυτών λείπει προσωρινά, να τα εγκαταλείψει σε όποια ασφαλή κατάσταση τα βρήκε από την άποψη της έξωθεν παραβίασής τους.

Υποχρέωση επίδειξης επιμέλειας κατά την εκτέλεση εντάλματος έρευνας.

31.—(1) Αν οποιοδήποτε πρόσωπο αποκαλύψει σε άλλο πρόσωπο οποιαδήποτε πληροφορία την οποία απέκτησε ως αποτέλεσμα άσκησης εξουσιών δυνάμει του παρόντος Νόμου διαπράττει αδίκημα, εκτός αν η αποκάλυψη έγινε—

Απαγόρευση αποκάλυψης πληροφοριών.

(α) Κατά ή για την εκπλήρωση από τον ίδιο ή απ' οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο οποιοδήποτε καθήκοντος ή εξουσίας που απορρέει από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου ή οποιοδήποτε άλλου νόμου ή κανονισμού που ισχύει στη Δημοκρατία· ή

(β) στα πλαίσια εκπλήρωσης διεθνών υποχρεώσεων της Δημοκρατίας· ή

(γ) σε σχέση με τη διερεύνηση οποιοδήποτε ποινικού αδικήματος ή για τους σκοπούς οποιασδήποτε αστικής ή ποινικής διαδικασίας.

(2) Πρόσωπο το οποίο ευρίσκεται ένοχο αδικήματος δυνάμει του εδαφίου (1) πιο πάνω υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις χίλιες λίρες.

32.—(1) Πρόσωπο το οποίο—

(α) Εσκεμμένα παρακωλύει εξουσιοδοτημένο λειτουργό στην εκτέλεση των καθηκόντων του δυνάμει του παρόντος Νόμου· ή

Παρακώλυση εξουσιοδοτημένου λειτουργού.

- (β) εσκεμμένα παραλείπει να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε νόμιμη απαίτηση εξουσιοδοτημένου λειτουργού δυνάμει του άρθρου 28· ή
- (γ) χωρίς εύλογη αιτία παραλείπει να παράσχει στον πιο πάνω λειτουργό οποιαδήποτε άλλη βοήθεια ή πληροφορία την οποία εύλογα θα ζητούσε ο λειτουργός προς το σκοπό εκπλήρωσης των καθηκόντων του δυνάμει του παρόντος Νόμου,

διαπράττει αδίκημα και, σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις χίλιες λίρες. Σε περίπτωση δεύτερης ή μεταγενέστερης καταδίκης, το δικαστήριο δύναται, πρόσθετα προς τη χρηματική ποινή, σε κατάλληλες περιπτώσεις να διατάξει την αναστολή των εργασιών της επιχείρησης υπό όρους που θα καθόριζε στο διάταγμά του.

(2) Πρόσωπο το οποίο, παρέχοντας οποιαδήποτε πληροφορία από τις αναφερόμενες στο εδάφιο (1) προβαίνει εν γνώσει του ή απερίσκεπτα σε ανακριβή δήλωση, διαπράττει αδίκημα τιμωρούμενο με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις χίλιες λίρες. Σε περίπτωση δεύτερης ή μεταγενέστερης καταδίκης του, το δικαστήριο δύναται επιπρόσθετα προς τη χρηματική ποινή, σε κατάλληλες περιπτώσεις, να διατάξει την αναστολή των εργασιών της επιχείρησης υπό όρους που θα καθόριζε στο διάταγμά του.

(3) Καμιά διάταξη του παρόντος άρθρου δε μπορεί να ερμηνευθεί ότι επιβάλλει σε πρόσωπο την υποχρέωση να απαντήσει σ' οποιαδήποτε ερώτηση ή να δώσει οποιαδήποτε πληροφορία με την οποία θα μπορούσε να αυτοενοχοποιηθεί.

ΜΕΡΟΣ VI — ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Διαφύλαξη του κύρους της σύμβασης και άλλων νομικών συνεπειών.

33.—(1) Καμιά σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών αναφορικά με οργανωμένα ταξίδια δεν καθίσταται άκυρη ή ανίσχυρη εξαναγκασμού και κανένα αγωγήμο δικαίωμα δεν αναφύεται για μόνο το λόγο της διάπραξης οποιουδήποτε αδικήματος δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 19 του παρόντος Νόμου.

(2) Ο παρών Νόμος δεν επηρεάζει οποιοδήποτε αγωγήμο δικαίωμα ή άλλη νομική διαδικασία που δυνατό να απορρέει δυνάμει των διατάξεων οποιουδήποτε άλλου νόμου.

(3) Ο παρών Νόμος δεν παρέχει, ούτε δύναται να ερμηνευτεί ότι παρέχει δικαίωμα σ' οποιοδήποτε πρόσωπο να αρνηθεί να αποκαλύψει ή να απαντήσει σ' οποιαδήποτε ερώτηση στα πλαίσια αγωγής, αλλά η αποκάλυψη ή η απάντηση αυτή σε καμιά περίπτωση δε δύναται να γίνει αποδεκτή ως αποδεικτικό στοιχείο εναντίον του σ' οποιαδήποτε ποινική δίωξη ασκούμενη δυνάμει του παρόντος Νόμου.

Κανονισμοί.

34.—(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξουσία να εκδίδει Κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου και χωρίς αυτό να αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος Νόμου.

(2) Κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος άρθρου κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.

35. Στις περιπτώσεις όπου προνοείται ρητά από τον παρόντα Νόμο ότι οποιοσδήποτε όρος περιέχεται σιωπηρά στη σύμβαση, τότε αυτός ο όρος θεωρείται σιωπηρός ανεξάρτητα από το δικαιο της χώρας που διέπει τη σύμβαση.

Σιωπηροί
όροι στη
σύμβαση.

36. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ από την 1η Μαρτίου 1999.

Έναρξη της
ιχύος του
παρόντος
Νόμου.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

(Άρθρο 5)

Πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται (πρόσθετα από την τιμή) στα διαφημιστικά έντυπα με τα οποία προσφέρονται οργανωμένα ταξίδια

1. Ο προορισμός, τα μεταφορικά μέσα, τα χαρακτηριστικά και οι κατηγορίες των χρησιμοποιούμενων μεταφορικών μέσων όπως επίσης και τυχόν ενδιάμεσοι σταθμοί μέχρι την άφιξη στην πόλη προορισμού.

2. Ο τύπος του καταλύματος, ο τόπος, η κατηγορία, ο βαθμός ανέσεων και τα κύρια χαρακτηριστικά του και η τουριστική του κατηγορία σύμφωνα με τους κανόνες εκείνης της χώρας.

3. Τα γεύματα που περιλαμβάνονται στο οργανωμένο ταξίδι, όπως επίσης και ο αριθμός των γευμάτων που τυχόν δεν περιλαμβάνονται στη συμφωνημένη τιμή του οργανωμένου ταξιδιού.

4. Το δρομολόγιο-πρόγραμμα της εκδρομής.

5. Γενικές πληροφορίες αναφορικά με τα διαβατήρια και τις θεωρήσεις διαβατηρίων που αφορούν Κύπριους υπηκόους και τις υγειονομικές απαιτήσεις, αν υπάρχουν, για το ταξίδι και τη διαμονή όπως επίσης και ένδειξη κόστους τυχόν προαιρετικών εκδρομών ή επισκέψεων που προτείνονται από το διοργανωτή.

6. Το ποσό ή το ποσοστό της τιμής που θα πληρωθεί προκαταβολικά και το χρονοδιάγραμμα της πληρωμής του υπόλοιπου ποσού.

7. Αν η πραγματοποίηση του οργανωμένου ταξιδιού απαιτεί έναν ελάχιστο αριθμό ατόμων να αναφέρεται ο ελάχιστος αυτός αριθμός και η προθεσμία για την ειδοποίηση του καταναλωτή σε περίπτωση ματαίωσης του ταξιδιού.

8. Οι διευθετήσεις, αν υπάρχουν, που εφαρμόζονται, σε περίπτωση που καταναλωτές καθυστερήσουν κατά την αναχώρησή τους για το ταξίδι ή κατά την επιστροφή τους στο σπίτι τους.

9. Οι διευθετήσεις για την εξασφάλιση των χρημάτων που πληρώθηκαν από τον καταναλωτή και για τον επαναπατρισμό του σε περίπτωση πτώχευσης ή αφερεγγυότητας του άλλου προσώπου της σύμβασης.

10. Η ημερομηνία έκδοσης του διαφημιστικού εντύπου.

11. Η περίοδος για την οποία ισχύουν οι προσφορές που αναφέρονται στο διαφημιστικό έντυπο.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ

(Άρθρο 9)

Στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται σε σύμβαση σχετική με συγκεκριμένο οργανωμένο ταξίδι

1. Ο προορισμός ή οι προορισμοί του ταξιδιού και, όταν προβλέπονται πλείονες παραμονές, οι διάφορες περιόδοι και ημερομηνίες.
2. Τα μεταφορικά μέσα, τα χαρακτηριστικά και οι κατηγορίες τους, οι ημερομηνίες, οι ώρες και οι τόποι αναχώρησης και άφιξης από και σε κάθε προορισμό. Όπου το οργανωμένο ταξίδι προβλέπει ενδιάμεσο σταθμό σε άλλη πόλη εκτός της πόλης προορισμού αυτό να αναφέρεται κατά τρόπο σαφή και κατανοητό.
3. Όπου το οργανωμένο ταξίδι περιλαμβάνει κατάλυμα, ο τόπος του καταλύματος, η κατηγορία του ή ο βαθμός των ανέσεων του τα κύρια χαρακτηριστικά του και η τουριστική του κατηγορία σύμφωνα με τους κανόνες εκείνης της χώρας.
4. Τα γεύματα που περιλαμβάνονται στο οργανωμένο ταξίδι όπως επίσης και ο αριθμός των γευμάτων που τυχόν δεν περιλαμβάνονται στη συμφωνημένη τιμή του οργανωμένου ταξιδιού.
5. Αν η πραγματοποίηση του οργανωμένου ταξιδιού απαιτεί έναν ελάχιστο αριθμό ατόμων, τον ελάχιστο αυτό αριθμό και την προθεσμία για την προειδοποίηση του καταναλωτή σε περίπτωση ματαίωσης του ταξιδιού.
6. Το δρομολόγιο-πρόγραμμα της εκδρομής.
7. Οι επισκέψεις, οι εκδρομές ή οι άλλες υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στη συμφωνημένη τιμή του οργανωμένου ταξιδιού.
8. Το όνομα και η διεύθυνση του διοργανωτή, του πωλητή και, όταν απαιτείται από τον καταναλωτή, του αδειούχου ασφαλιστή ή του χρηματοοικονομικού οργανισμού ο οποίος εγγυήθηκε την εξασφάλιση.
9. Η συνολική τιμή του οργανωμένου ταξιδιού (περιλαμβανομένου και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας) και κάθε ενδεχόμενη αναθεώρηση της τιμής σύμφωνα με όρο που μπορεί να περιλαμβάνεται στη σύμβαση δυνάμει του άρθρου 11, και τα ενδεχόμενα τέλη και οι φόροι που χρεώνονται για ορισμένες υπηρεσίες (φόροι αεροδρομίων, λιμενικοί φόροι, τέλη παραμονής), εφόσον δεν περιλαμβάνονται στην τιμή του οργανωμένου ταξιδιού.
10. Το χρονοδιάγραμμα και ο τρόπος πληρωμής.
11. Οι ιδιαίτερες επιθυμίες που ο καταναλωτής γνωστοποιεί στο διοργανωτή ή στον πωλητή τη στιγμή της κράτησης και οι οποίες έχουν γίνει αποδεχτές και από τους δύο.
12. Οι προθεσμίες εντός των οποίων ο καταναλωτής δύναται να διαμαρτυρηθεί για τη μη εκτέλεση ή την πλημμελή εκτέλεση της σύμβασης.